

2020. évi díjazottak méltatása

Az **Illyés Gyula közművelődési életműdíj** kitüntetést **Huszár László a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet egykori igazgatója** kapja.

Huszár László

Engedjék meg, hogy ismertesse Huszár László példaértékű életútjának jelentősebb mérföldköveit. Iskoláit a Felvidéken végezte, a középiskolás éveitől kezdve tagja volt a Csemadoknak. A Comenius Egyetemen tanári, Budapesten kulturális mediátori végzettséget szerzett. 1977-1979 között a Csemadok Központi Bizottsága szervezési osztályának instruktora, majd 1986-ig a dunaszerdahelyi Területi Választmány instruktora. 1986-1989 között a Dunaszerdahelyi Városi Művelődési Központ művészeti osztályát vezette. 1991-2007 között a dunaszerdahelyi területi választmány titkári tisztségét látta

el. 2003-2004 között kezdeményezője volt a Csemadok Művelődési Intézete megalakításának, melynek 2007-től igazgatója. 2012-től az intézet Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet néven működik tovább, szintén az ő igazgatásával.

Huszár Lászlóról egyik méltatója ezt írta: aki a tündérek országában született, a Csallóköz szívében és abban a városban tevékenykedett, amelyik a felvidéki magyarság egyik központjának számít, nem feltűnő, ha azzal jellemezzük, hogy számára a nemzet, az anyanyelv és a szülőföld az egyik legnagyobb érték. Azt mondták róla, hogy „ő a kovász”, az az ember, aki soha nem adta fel, aki mindig fáradhatatlanul szolgálta a nemzetét. Aki művészi színvonalon használta a mai korra jellemző elektronikus világot, aki számára a digitális világ végtelen kreatív tér, amely minden pillanatban új ötleteket, inspirációt jelentett részére és mindenki számára, akit megfertőzött szeretetével. A felvidéki értéktár mozgalom meghatározó személyisége volt. Páratlan és példátlan az a digitálisan mentett és bárki számára hozzáférhetővé tett magyar kulturális örökség, amelyet irányításával feldolgoztak. Népzene- és népmeseikincs, közművelődési adatbázis, felvidéki településmustra, fotóarchívum, és a felvidéki értéktár teljes digitális kincse. Mindössze tíz év alatt épített fel óriási adatbázist,

megmozgatva a legkisebb magyar közösséget is. Mert tudta, hogy a településeken élők azzal, hogy értéktárba került egy-egy hagyományuk, épületük, hímzésük, maguk is értékesnek kezdték érezni saját emlékeiket, azt a lokális tudást, mellyel rendelkeznek. Nem állt meg itt, játékokat fejlesztett, vetélkedőket szervezett bevonva a felvidéki, a Kárpát-medencei magyarságot. Minden gondolata a közművelődési fejlesztések körül forgott, megvalósítandó ötletei a digitális világba született fiatal generációk meglátásait is túlszárnyalták.

2021. február 8-án, életének 70. évében itt hagyott bennünket. A koronavírus-világjárvány áldozatává vált. Huszár László értékmegőrző, kulturaközvetítő és kultúrateremtő munkásságával példaértékű lett a közművelődésben dolgozók számára, szerte a Kárpát-medencében. A 2020 őszen odaitélt díj Huszár László váratlan halálával, mára posztumusz díjjá változott.

A **Beke Pál-díj** elismerésben **Szekér Tamás részesült.**

Szekér Tamás neve összeforrt, egy helyi közösség által létrehozott, a helyi identitást megőrző és megerősítő, stabil alapokon álló, folyamatos megújulásra képes kulturális, szellemi központtal, a Herényiek Házával. A városrész éltesének, közművelődésének helyi motorja, Szekér Tamás. Aki az ott

Szekér Tamás

élőket másokra odafigyelőkké, az együtt gondolkodás lángját éltetőkké akarta tenni. Aki „lámpásként”, a helyi értékeket a fejlesztés középpontjába állítva, innovatív elképzeléseivel elindított egy közösséget. 1996 óta működteti a Herényi Kulturális és Sportegyesület azt a közösségi színteret, amelynek története 1932-ig nyúlik vissza. Az épület – ahogy jelenkori működését, úgy létrehozását is – a herényiek összetartásának köszönheti, hiszen annak idején Herény község lakossága fogott össze azért, hogy méltó helyszínt teremtsen a helyi kulturális eseményeknek. Az 1990-es évek közepén pedig ismét a helyi közösség döntött úgy, hogy önállóan éltesse tovább a házat. Szekér Tamás munkásságában kitüntetett helyet kap a herényi értékek feltárása és élővé tétele, a természeti kincsek megóvása és felfedezése melyet a kerékpáros centrum működtetésével indított el. Országos, sőt nemzetközi hírű kulturális alapú gazdaságfejlesztő jó gyakorlatként mutatható be a Herényi Virágút – virág és dísznövénykerteszi kiállítás sikere. Tevékenységét egy mottóval hirdeti, közösséget építünk, közösségre építünk, mely mottó a közművelődési szakma mottója is lehetne. A térség kul-

turális életében betöltött meghatározó szerepe, a közösségépítést és érték közvetítést elősegítő tevékenysége elismeréseként, érdemes a Beke Pál-díjra.

A **Karácsony Sándor-díjat Bagi Andrea**, a kabai Mácsai Sándor Művelődési Ház munkatársa, a Lakat Színpad vezetője kapta.

Bagi Andrea

Bagi Andrea számára a Nemzeti Művelődési Intézet Pajtaszínház programja nyújtotta azt a lehetőséget, hogy a helyi fiatalokat Kabán közösséggé kovácsolja. Toborzó munkába kezdett, létrehozta először a Kabai Ifjúsági Klubot, majd

a Lakat Színpad elnevezéssel működő közösséget. A 17-35 éves fiatalok az elmúlt évek alatt komoly sikereket értek el az amatőr színjátszás területén. A kezdeti lendületet a Nemzeti Színházban történő sikeres bemutató adta. Az akkori tíz perces előadás után mára egész estés darabok kerülnek bemutatásra több helyszínen és több településen. A felkészülés, a próbák és az előadások tartalmas közösségi programok a fiatalok számára, de mindez igazából egy lehetséges módszer a közösségépítő folyamatban. Bagi Andrea képzéseken szerzett tapasztalatokkal ismerte fel a helyi közösségben rejlő lehetőségeket, az összetartozás, a közös gondolkodás és cselekvés erejét. Először a Nemzeti Művelődési Intézet közösségszervező képzésén szerzett végzettséget, mely később arra inspirálta, hogy tovább képezze magát, és elvégezte a kulturális közösségszervező alapszakot. A településen is büszkének arra, hogy működik és él egy fiatalokból álló közösség, akik önmaguk és a helyi társadalom javára munkálkodnak, akik gazdagítják a település kulturális életét.

A Durkó Mátyás-díjat **Dr. Kleisz Teréz** címzetes egyetemi tanár vehette át.

Dr. Kleisz Teréz a tudományos-oktatói munkáját 1982-ben kezdte. Egyetemi docensként, a Kultúratudományi Intézet Kultúraelméleti és -szociológiai Tanszék vezetője volt 2005-2015 között. Kutatásszervezőként és kutatóként is kiemelkedő teljesítményt nyújtott: kezdetben kutatói közreműködéssel, majd országos kutatási projekteken vett részt és önálló kutatási területeket is talált. Nyelvtudása révén a nemzetközi kutatásokhoz is kapcsolódni tudott, nemzetközi kutatások kiemelkedő személyiségévé vált. Kiváló angol nyelvtudása révén rendszeresen oktatott külföldön is Svédországban, Nagy-Britanniában, az Amerikai Egyesült

helyzetű tehetségek támogatása. Ennek érdekében hagyományteremtő kulturális programok megvalósítását támogatja, mint a Művészeti Gála, a Mikulás járat, Látlelet kiállítások. Több közösség működését indítja el, mint az Amatőr Komédiás Társulat, a Nyári alkotóműhelyek. Szakmai tevékenysége, közösségépítő tevékenysége, értékteremtő munkássága alapján érdemes a díjra. Azt vallja az ember mindig több és jobba válik, ha közösségekben tevékenykedik.

Kószó Mihályné több évtizede szolgálja Mórahalom közössége-

Dr. Kleisz Teréz

Államokban. Számos szakmai konferencián vett részt: magyarországi konferenciák mellett egyéb európai országokban szervezett nemzetközi szimpóziumokon, szemináriumokon, konferenciákon tartott előadást, ezzel a magyar kultúra és tudomány jó színvonalú reprezentálását nyújtotta. Mindezek mellett gazdag publikációs jegyzéket is magáénak tudhat, amelyben számos magyar és angol nyelven írt, külföldön és itthon megjelent szakirodalom, tanulmány sorakozik.

2020-ban a Durkó Mátyás-díj díjazottja, amelyet a művelődés és a felnőttkori tanulás szervezésével foglalkozó képzések és szakmák fejlődését, fejlesztését elősegítő munkájának elismeréséül adományozott számára a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Művelődés-tudományi és Humán Tanulmányok Tanszéke, a Magyar Tudományos Akadémia Andragógia Albizottsága és a Nemzeti Művelődési Intézet.

A Közösségépítő Önkéntes díj elismerést **Miklós Judit és Kószó Mihályné** vehette át.

Miklós Judit mestertanár 1997 óta vezeti a Közös Jövőkért Alapítványt, melynek célja a helyi közösségek megerősítése, a hátrányos

Miklós Judit

Kószó Mihályné Marika

it, a településen élőkét. Segítette a Nyugdíjas Klub működését előbb önkéntesként, majd 2005-től vezetőjeként. A klub aktív közösségi életét folyamatosan szervezi, segíti a közösség és a tagok mindennapi életét. Számos programot akciót szervez, hogy mindenki jól érezze magát. Ünnepeket, hagyományörző rendezvények sorát alakította ki. Fontosnak tartja a határon túli kapcsolatok ápolását, közös programok megvalósítását. Foglalkozik a település történetével, gyűjti a falu idős embereinek érdekes meséit, élettörténeteit.

Kószó Mihályné meghatározó személyisége a településnek, a település kulturális életének, közösségi munkájának. Vallja egy ember semmit nem tehet mások nélkül.

A Nemzeti Művelődési Intézet 2020-ban alapította a **Közművelődést Támogató díjat**. Az elismerésben **Szabó János, Vojtkó Ferenc és Karsai László** részesült.

Szabó János okleveles építészmérnök, a Planning Stúdió Kft. ügyvezetője. A Nemzeti Művelődési Intézet generáltervezője. Szakmai pályafutása során a magasépítés minden szegmensében részt vett. Eleinte lakóépületeket, társasházakat, bevásárlóközpontokat tervezett, majd művelődési intézmények, szállodák domináltak. Kiemelkedő munkája volt a Nemzeti Művelődési Intézet székházának megtervezése, ahol olyan munkatársakat választott, akikkel sikerült megvalósítani ezt a csodálatos épületet, melyre méltán lehet büszke.

Vojtkó Ferenc 1998 óta a Debrecen Televízió, majd a cég átalakulása óta a Médiacentrum Debrecen szerkesztő-riportere. Filmjeinek többsége az egyházakhoz, a valláshoz köthető. Kiemelkedő ismeretterjesztő- és dokumentumfilm-rendezői, illetve szerkesztő-műsorvezetői tevékenységéért több elismerésben

Szabó János

Vojtkó Ferenc

is részesült. A Nemzeti Művelődési Intézet székháza a szerves magyar műveltség sok elemét felvonultatja. Ennek a tudásátadásnak része a Napút is, melynek szellemi atyja Vojtkó Ferenc. Mindezen túl hasznos tanácsokkal szolgált intézetünknek a Szakkör és a JóGyakorlatON online felületek elindításakor is.

Karsai László Szegeden született, gyermekezeit Algyón töltötte. Építész tanulmányait Szegeden és Debrecenben végezte, ezt követően a kivitelezésben kezdett el dolgozni. A magasépítéstől a mélyépítésig,

Karsai László

a kétkezi munkától a projekttervezésig minden szegletét kipróbálta ennek a szép alkotói tevékenységnek. A Nemzeti Művelődési Intézet székházának építésénél felelős műszaki vezetőként, az első kapavágástól a szalagátvágásig felügyelte és irányította a munkálatokat.

Közösségeket Támogató Önkormányzat díjat Sátoraljaújhely Város Önkormányzata, Taktaharkány Nagyközség Önkormányzata és Komló Város Önkormányzata nyerte el.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata folyamatosan figyelemmel kíséri és támogatja a város közösségeit és civil szervezeteit. Példamutató együttműködést és kapcsolatrendszert alakított ki, és működtet a szervezetekkel, együttműködések szolgálják a város polgárainak javát.

A Képviselő-testület alapelveként fogalmazta meg, hogy az önkormányzati feladatok, szolgáltatások ellátásába és a döntés-előkészítési folyamatokba bevonja a közösségeket, a civil csoportokat. A szervezetek aktív életet élnek a város-

Taktaharkány Nagyközség Önkormányzata, Dr. Szemán Ákos

ban, kiemelkedően sok munkát vállalnak, és tevékeny résztvevői a város kulturális életének. Ezért az Önkormányzat a részükre programjaik megvalósításához, működésükhöz segítséget, helyszínt, több esetben anyagi támogatást is biztosít. Az eredményes együttműködést bizonyítja, a szervezetek

közötti összefogás megléte, az igazi közösségi összetartozás kialakulása. Vallják, hogy egy város igazi ereje az ott működő és együttműködő közösségekben rejlik.

Taktaharkány hosszú évek óta kiemelt figyelmet fordítanak a hagyományok, a települési értékek megőrzésére és továbbadására, a közösségek munkájának támogatására, a fiatalabb korosztály tanulásának, művelődésének, közösségekbe történő bevonásának előmozdítására. A közösségi élet jeles napjai összefogják a nagyközség lakóit, melynek szinte mindenki szervezője is és résztvevője is egyúttal. Számos programjuk szolgálja az értékek megőrzését, ugyanakkor közösséget teremtő erővel bírnak. Több civil szervezet működik a településen, melyekben mindenki találhat érdeklődési körének megfelelő elfoglaltságot és együttműködést, ahol őrzik a hagyományokat, a hímző kultúrát, a népdalkincset. Az önkormányzat az összefogások ápolója, mert azt vallják, csak együtt, közösen lehet minden problémára, feladatra megoldást találni.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata, Szamosvölgyi Péter (bal oldalon)

Komló Város Önkormányzatának céljai között hangsúlyos helyen áll a közösségi élet megerősítése, a településen felmerülő feladatok közösségek bevonásával történő ellátása, a közösségi együttműködések kialakítása. A település képviselő-testülete célul tűzte, hogy a települési értékeket megőrzi, élteni, valamint új értékeket, az értékek mentén új, vonzó programokat is teremt, közösségi összefogással, térségi együttműködéssel. Mindezek a helyben maradást, a helyi identitás erősödését is eredményezik, a széleskörű összefogás létrejöttét segítik. Vallják, hogy a közös építő, fejlesztő munkában mindenkire szükség van, mindenki számít. Hiszen a célok megvalósítása csak együtt, közösen, összefogással lehetséges, csak így válik a város egy otthonosabb, élhetőbb településsé, amely a családok, a gyerekek és minden korosztály számára biztosítja a teret és a lehetőséget a tanuláshoz, a művelődéshez, ahol barátságok születnek és közösségek élnek. Mindannyiunk nevében gratulálunk Komló várossá nyilvánításának 70. évfordulójához és a napokban zárult jubileumi ünnepeksorozat megrendezéséhez.

Komló Város Önkormányzata, Polics József és munkatársai